

Bir mutasavvıf gezgin, bir mimar ve ressam Erol Akyavaş:

"RESİM, HAYATIN İZDÜŞÜMÜ"

Mimar, ressam Erol Akyavaş bir gezgin mutasavvıf. Çalışmaları dünyanın en itibarlı müzelerinde ve özel koleksiyonlarda. İslâm düşüncesi, hayatın anlamı, Doğu-Batı, geçmişle gelecek, Doğu felsefesi, yaklaşık 40 yıldır tuvaline aktardığı temaları. Labirentlerse özel tutkusu. Y.Mimar Manolya Tokalı'nın sorularını başkentte yanıtladı.

Erol Akyavaş sadece *Galeri Nev'deki sergi*siyle değil, *Bilkent'teki "work-shop" çalışmasıyla* da zihin çekmecelerini enikonu zorladı *Ankara'da*. Beş gün boyunca resmetmenin inceliklerini "dinlemeye" gelen *Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencileriyle* öteki katılımcılar *Doğu-Batı sorunsalı, kültürel kimlik, hayatın anlamı, Bosna dramı* temalarında Akyavaş ile birlikte "düşünmenin labirentleri"nde koşuşturmanın hazzını da tattılar. *Bilkent'teki "work shop" hem öğrenciler hem sanatçı açısından* şaşırtıcı bir deneme oldu. *Beş gün boyunca sanatın* -ya da Akyavaş resminin- arkaplanı üzerine, yapılan sohbetlere geçmeden önce son sergisine kısaca değinmesini istiyorum.

Akyavaş: Sergideki işlerin bir kısmı geçen Mart-Haziran arasında Paris'teki bir galeride, daha sonra İstanbul'da teşhir edildi. California'da özel teknikle basılmış bir seri iş de var. Bir de, gördüğümüz gibi, Bosna-Hersek dramıyla ilgili bir başka küçük iş. Bu arada Bilkent Üniversitesi bir seminer "work-shop" olarak düşünmedim. Yani, oturup kağıdı-kalemi alıp nasıl boya yapılır diye konuşmadık burada. Zaten katılanların birçoğu doktora öğrencisi, öğretim görevliydi. Dışarıdan resimle direkt ilgili gibi gözükmeyen başka bir konuya geldik, bu şaşırttı doğrusu. Ama, umarım, sonuçtan herkes memnun kaldı.

- Bilkent'teki sempozyumunun temaları

"Doğu ve Batı'ya kıyaslamalı bir bakış, Bosna-Hersek için birlikte çalışma"ydı değil mi? Nasıl geçti?

Akyavaş: Karşılıklı alışveriş yapmaya çalıştık. Türkiye'de talebe çoğunlukla dinleyici kalıyor. Yalvarıyorsun: "Allah aşkına, bir şey söyle kardeşim, böyle ilmi!" Bunun dışında, yaptığım işlerle ilgili bir tema oldu;

- Nasıl bir etki yaptı tartışma?

Akyavaş: Bir öğretim görevlisi çok güzel tarif etti kendine göre. "Ne oldu şimdi, ne yaptık" dedim, "saçma sapan konuştuk, Taocu seksten bilmemneye kadar. Çok mu çılgın birşey?" "Hayır" dedi, Fransa'da sanat eğitimi görmüş arkadaş "çok enteresan oldu. Birisi beni bilmediğim bir odaya soktu,

odada tavanlara kadar dolaplar vardı. O dolapların çekmecelerini açıp açıp gösterdi, her çekmecede birşeyler var. Hay Allah, dur derken bir tane daha, bir tane daha... Müthiş bir bombardıman oldu aslında" dedi. Oturup ince ince hiçbir şey yapamadık da, "çekmecede bunlar var" dedik. Çekmecelerin hiçbiri boş değil. O çekmeceler de üstelik bize ait. Bu da tabii acıklı. Dediklerimin hiçbiri ezoterik şeyler değildi. Bu, biraz tekerlek keşfi gibi

FOTOĞRAF: YUSUF AL

Doğu ile Batı. Tabii, Türkiye'ye göre Doğu-Batı. Yüzelli yıla yakın bir zamandır süren bir Doğu-Batı ikilemi var, bu bir vakıa. Bunun bir nevi hesaplaşmasını yapmak istedik düşünce ve tartışma. kültür alanında. Resimlerde kendi kendine yapıyor tabii bunu. Meşhur İtalyan Rönesansı lafıdır, "resim bir kafa meselesi" diye. Bir şeyin yapılabilmesi için, sizi birşeylerin itmesi, gıdıklaması, kızdırması lazım. Aksi takdirde, gayet tatsız bir masturbasyon oluyor. Kırmızının yanına yakışıklı bir yeşili koyma hikâyesi... Üniversite ve üniversite-üstü arkadaşlarımla bu sorunsalları tartıştık biraz.

birşey. En hafif tabiriyle enteresan, en doğru tabiriyle ayıp birşey. 1071'den beri Türkler'in yaşadığı bir yarımada, 1000 senedir Müslüman olan bir toplumda Hz.Mevlana'yı keşfetmek çok tuhaf. Ama, galiba o duruma düştük Bilkent'te. Tabii, onun keşfedilme nedeni bile bana tuhaf geldi. Senin birgün kadın olduğunu keşfetmen gibi... Zaten bilmen gerekirdi.

Peki, bunların resimle ne ilgisi var? Çok ilgisi var. Resim havada olan birşey değil ki... Resim, hayatın bir nevi izdüşümü. İyi ama, izin düşmesi lazım. Havaya düşmez iz, alta bir fon olacak ki, üstüne düşsün.

Sonunda anlaşıldı ki, bu müşterek çalışmanın sonucunda, benim kendi yeteneklerime, becerilerime göre yaptığım işler de bu konularla ilgili. Dolayısıyla, yaptığım işlerin bir nevi izahatı oldu.

- **Bilkentliler "work-shop"un sonunda Bosna dramını konu alan bir de iş çıkardı. Nasıl gelişti tartışma, izlenimleriniz nedir?**

Akyavaş: Bu çalışmanın sonunda, elle tutulan birşey yapalım, bir şey çıksın ortaya dedik. Hep havanda su dövüldü çünkü bir yerde. Ortada gayet "concrete", hâlâ devam eden, tüm dünyanın gözünün üstünde olduğu bir olay var. Olayın kökeninde toprak hikayesi var ama, buz gibi bir din savaşı bu. Kesinlikle son Haçlı seferi. Ve bu savaşı o taraf başlattı. Bir taraf dayayıyor ve biz dahil bütün dünya seyrediyoruz. Ne yapalım, kader böyleymiş filan gibi...

Dedim ki: "Siz bir defa insansınız, kızsınız, erkeksiniz, genç ya da ihtiyarsınız; ama, insansınız. İkincisi, belli bir coğrafi noktada doğmak hasebiyle de belli bir dine mensupsunuz, hiç olmazsa teorik olarak. Üç, belli bir eğitim seviyesinin üstüne gelmişsiniz, bu üniversiteye girebilme her yığidin harcı değil. Anladığım kadariyle bir yığın testlerden geçmişsiniz. Ananız, babanız da zengin anlaşılın ki, bu mektebin parasını veriyor. Üstelik, sanatla ilgilisiniz. Bütün bunlar muvacehesinde siz -sınıftaki 25-30 kişi- Türkiye'nin çok seçkin bir kesitini temsil ediyorsunuz. Bu olay hakkında birşey düşündünüz mü? Örneğin, 50 bin kadının, Müslüman olmaları nedeniyle, politik ve askerî kararlar sonucu ırzına geçildi, gebe bırakıldı. Düşündünüzse, ne düşündünüz? Düşündüğünüzü bir kağıt parçasına koyun. İlla ki ressam olup kuş, kelebek resmi yapmanızı istemiyorum. Zaten bazınız resim öğrencisi değil. Üniversiteli grubun belli bir olay karşısındaki reaksiyonunun küçük bir işareti olacak bu. Güzel olup sanat eseri olursa, ne ala. Olmazsa, boşver. En anlamlı işleri Amerikan Edebiyatı'nda okuyan bir kız yaptı, çok yaratıcı işler çıktı. Ve bu yaşayan bir duvar olsun, bu duvara her talebe kendi istediği zaman, kendi istediği işi yapsın, eklesin dedik. Bu mektebin bir nevi şuuru, bilinç duvarı, Bosna olayı karşısında...

Olayda dramlar yaşanıyor. Yazar olsan, oturup yazsan bundan müthiş birşey bulamazsın. Şeytaniyetin deha derecesine varlığı olaylarla karşı karşıyasın. Herkes kızın

ırzına geçer, herkes tabancayla birini vurur. Ama, Bosna'da onu öyle bir vuruyor ki, oturup şeytana inanıyorsun. Demek ki var! İnsan nelere kadir. Bütün işler birşeyi de gösterdi: Kızlar daha katılımcı, daha cesur gibi geldi.

- **Sizi dürtten, bağirtan, canınızı acıtan, ağlatıp güldüren, coşturan birçok şey var hayatta. Bunca kıvrımdan, bunca incelikten geçtikten sonra, kendinizi renkler, biçimler dışında bir de sözcüklerle ifade etmenizi istesem? Nasıl ifade edebilirsiniz?**

Akyavaş: Başka bir konumda bunun da lafı oldu sınıfta. Çok genel birşey var, herşey bir birikimin sonucu. Bizde de var, bakkal Hasan'da da var muhtelif biçimlerde muhtelif birikimler. Benim kişisel yöntemim, biraz da mimarlığa reaksiyon olacak, hesaplı-kitaplı resim yapamadım. Başkası yapamaz değil, yapar. Etüt yaparlar, sonra onu büyü-

"Hem batın, hem zehir", 76x63 cm.

türler. Ben yapamam. Önce boş masayla, boş başla yaklaşmak, kafanın boşluğuyla işe başlamak isterim. Zor, Zenvarî birşey. Üniversitenin başlangıç yıllarından beri merak ettiğim bir nokta vardı -Taoizm'de vardır o- mutlak boşluğu düşünmek ve o olmak. Fransızlar'ın, Edouard Herriot'nun bir lafı vardır: "Gerçek kültür herşeyi öğrenip sonra herşeyi unutmaktan sonradır" der. Bu çok güzel birşey, sufi tasavvufta da olan birşey: Çok mürekkep yalayıp aç kalmatavı, Zen birşey: Herşeyi bilip, hiçbir

şey olmak. Benim çalışma yöntemim de böyle. Hesaplı-kitaplı yapamıyorum, beceremiyorum. Bildiğini unutup "tabula rasa"yla, "kızoğlan kız" bir kağıtla gelmeye çalışıyorum. Mümkün olduğu kadar; ama, olmuyor her zaman tabii. Vakt-i zamanında öğrenip de bildiğini unutmaya, mümkün olduğu kadar az hatırlamaya çalışarak yaptığın zaman -bilinçaltında var o bilgiler, önsözler ya da yargılar, iyi-kötü hepsi mevcut- kat kat çıkıyor onlar. Bilemeden sen, bilinçli bir şekilde farkında olmadan eline aksediyor. Bir nevi bilip de, hissedip de bizatihi bilip hissetmediğin şeylerin alttan etkisiyle bir boşalması. "Cuk" oturursa, iyi oluyor, olmasa da öyle kalıyor. Yani, bir nevi "abstract expresyonizm" metodu, ama çıkışında tamamen farklı.

Endişelerim tamamen plastik endişelerden kaynaklanmıyor en başta. Belli bir dünya görüşünün şartlandığı önsözler ve önsözler var ister istemez, herkeste olduğu gibi. Ben onları bilhassa istiyorum, öyle kalsın onlar, başkaldırmasın, uslu çocuk gibi alta otursunlar. Ama, onlar çıkıyor sonra. Yaptıktan sonra, yaparken bilinçlenmeye başlıyorsun. Bak, bu burdan buna oturdun. "Ying, yang" gibi tıkr tıkr oturuyor hepsi birbirine. Ya da oturmuyor. Oturmadığı zaman, onu düzeltmeye çalıştıkça batıyorsun. Tamire kalktıkça gidiyor iş. Tabii, bu arada işin biraz cambazlıkları öğreniliyor. Onlara başvurmak zorunda kalıyorsun, kestirme yollara... Oraya bir tane kırmızı leke korsan, olur. Ama, işin tadı kaçtı bir kere, o tabiiğini kaybetti, onun bütün güzelliği oydu. Olmadıysa, onu bırak kenara. Başka bir sebeple, başka bir yerde çıkar. Kısmette var ise...

Tabii, bu arada beni besleyen kaynakların tortusundan çıkıyor bunlar. Sizi başka birşey besler, beni başka şey. Dolayısıyla, beslediğim manevi malzemelerin, gördüğüm görsel malzemenin tortularından yapılmışım zaten ben. Hepimiz öyleyiz. Besin kaynaklarının seçiminde de, insanın doğuştan ilgi duyduğu şeyler var. Bu, bir. İkincisi, benim kültürümden, çevremden gelen kaynaklar var. Bir de bilinçli olarak seçtiğim, öğrenmek istediğim kaynaklar var. Bunların hepsi birbirine karışmış vaziyette birşey çıkıyor, bir çocuk. Prezervatifi bir yerde keseceksin, eğer çocuk istiyorsan. Prezervatifle hamile kalmıyorum diye üzülme olmaz. İstemiyorsun ki, nasıl olsun... Ben pek çok zaman böyle çalışıyorum. Bu

işte uzun yıllardan sonra boşalmanın bir nevi kontrolünü öğreniyorsun. O da bir disiplini. Kalpte kafanın bir akordu var bu işte, o denge çok mühim. Ben istiyorum ki, iş kalpte başlasın -eski tabiriyle- kalpte bitsin; ama, bir de kaifa diye birşey var. Dozunu, tadını kaçırmadan, onu orada tutmak lazım. Aksi takdirde çok kuru olmaya başlıyor işler. O ikisinin arasındaki denge de zamanla öğrenilen bir teknik. Uzakdoğu'nun binlerce yıllık bilgi ve önsezi birikiminin getirdiği çok denenmiş teknikler bunlar. Adamın biri bana yıllarca nefes almayı öğretti. Biliyorsunuz değil mi, diyaframla nasıl nefes alınıyor?

- Nasıl öğreneceğiz bunu?

Akyavaş: Şimdi, evetle hayır, bilinçle bilinçsizlik, varlıkla yokluk, kafalıyla kafasız, ölüyle canlı, imanla küfür bütün o ikilemlerin, sisteme girdikten sonra u-nutulması söz konusu. Zaten, bu gibi şeylerin hesabını kitabını yaparsan beceremezsin. Çok uzun bir iç hesaplaşmanın sonucu...

- Hitit, Yunan, Roma, Bizans, Selçuk, Osmanlı derken, 20. yüzyıla gelmiş bir Anadolu uygarlığının sizi en az yüzlerce defa yokladığını, kızdırdığını, coşturduğunu hissedebiliyorum. Bu birikimden nasıl bir insan tanımı yapıyorsunuz? Neyi özümsemeli, neyi istemeli, neyi ayıklamalı?

Akyavaş: Bu, haddim olmayan bir konu, fetva verecek durumda değilim. Benim sade, çok alçakgönüllü bir isteğim var. Nasıl ki, bir İtalyan kendini yaratan köklerden ne utaniyor, ne çekiniyor, üstelik iftihar ediyorsa ve yüzde yüz bunun farkındaysa, biz de tesadüfen burada doğmuşuz, bunun farkında ve bilincinde olalım diyorum. Siz farkındasınız ama, müthiş bir azınlıktasınız. Sizin bu duyarlılığınız kitlece paylaşılan bir duyarlılık değil. Bunun böyle olmaması beni rahatsız ediyor. Bilebildiğim kadar da, ben universal bir anlayış dilinde kendime ait elemanları, kendi sentezlerimi diğer kültürlere de aktarabilme çabasındayım. Bunun da çok doğal olduğunu düşünüyorum. Laz'a sormuşlar "ben İnciluzum" demiş. Ben "İnciluz" olamam. Tersini düşünmek çok komik geliyor bana. Herkes tebensümle karşıyor Laz'ın hikayesini, ama bir yerde etraftaki ressamlarımız, heykeltıraşlarımız, mimarlarımızın büyük çoğunluğu aynı o Laz durumunda.

- Bu kimlik arayışının mimarlıktaki uzantısına değinebilir miyiz?

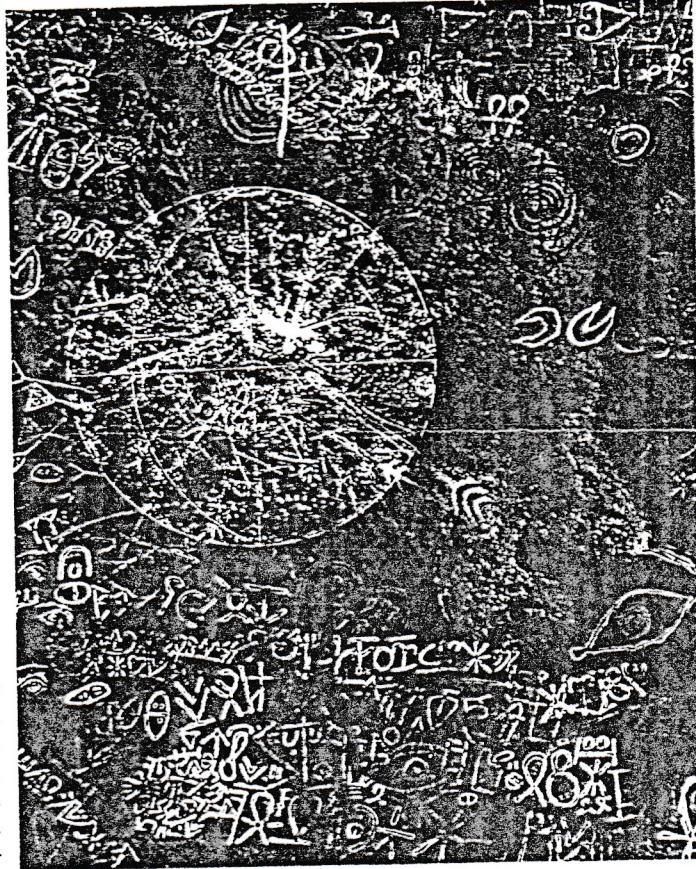
Akyavaş: Sivas'ın sert ikliminde camdan yapılmış, Mies van der Rohe tarzı bir gökdelenin Türkiye'nin teknolojisiyle, o yöresinin gelenekleri, görenekleriyle ilgisinin sıfır olduğunu düşünüyorum. Ayrıca, teknolojiyi inanılmaz bir zorlamaya koyuyorsun. O bina ne ısınır, ne soğur. Bir ölüm, bir ızdırıp kulesi olarak dikiliyor. Ve bunun kökeni de *'l'Architecture d'Aujourd'hui'*nin '46 senesinde çıkardığı falanca nüshasındaki çelik bir gökdelen çıkıyor. Sorun budur. Gökdelen yapılmasına, çelik bina inşaatına, cam cepheye kesinlikle itirazımız yok. Kimsenin itirazı yok. Bunlar çağımızın gerçekleri. Ama, bir de adı geçen yerin mahalli gerçekleri var. Sizden ne kadar Çinli olursa, ondan da o kadar modern bina olu-

ması bir otel yapıldı. Çılgın bir optimizm var bunda. Adam İskandinavya'dan gelip Göreme'nin ortasına, dikdörtgenler prizması beton bina seyretmeye dünyanın parasını sarfediyor gibi bir kanaat var. Olacak iş değil. Ayrıca tabiat tahrip ediliyor. Ve bu çağdaşlık oluyor. Böyle bir çağdaşlık kavramına çok sapık örnekler giriyor. Nasıl cinsi sapık varsa, bunlar da kültürel sapık. Üstelik, daha tehlikeli. Nihayet, biri bir oğlanı, bir kız becerir; yakalar polis. Ama, Ankara'yı becerdiğin zaman, bir de "hehal olsun" deniyor. Bunun yapılmasından tutunuz değerlendirilmesine kadar bir seri ameliye var. Bir seri işlemden geçiyor her yapıt gibi. Bina olsun, senfoni olsun, tablo olsun... Ve her aşamasında, "aferin, dayan aslanım, senden büyük yok! En 'Modern' sensin"le yürüyor.

- Tasarımın ya da projenin üretim sürecinde günümüzü ve teknolojiyi yakalamanın yeri nedir?

Akyavaş: Bu, kesinlikle oturup, ne bileyim, Selçuklu kervansarayı yapma gibi bir çılgınlığı önermek değil, minyatür yapmak da değil. Ama, bir Selçuklu kervansaravının bir karakteri, bir şahsiyeti var, bir yapılış nedeni var ve bir ağırlığı var. Yığma taştan 36 kat bina yapacak çılgın yok, lüzum da yok. Ama, bu kalıpcılığın dışına çıktığımız zaman, herhalde bazı sorunları daha rahat halledeceğiz ve daha az utanacağız Frenk'e karşı, Alman'a karşı. Onlara da çok önem veriyoruz, bizi beğendi diye çok seviniriz. "Kimdir bu Alman" diye sormayıp sırttır herif: "Alman bayıldı abi resimlerime". Alman kim? Nerden geldi, niçin? Sanat münekkidi sevdi demiyor da, Alman bayıldı diyor. Orada ona verilen olağanüstü bir değer var. Belki de çok değerli bir adam... Ama, elinde taşıdığı pasaporta göre değerlendirilmesi bir ezikliği gösteriyor. O kadar da ezilmemize lüzum yok. Harita üzerinde BM'in çizdiği Afrika'da dört kabile değiliz. Bu, üzülmenecek birşey olmadığı gibi, sevinilecek birşey.

Seminerde beni rahatsız eden şeylerden biri, doktora talebelerinden yüzde 99'unun Masaccio'yu biliyor, hepsinin "Delphin'i okumuş olması, bila istisna. Şebisteri diye bir isim geçtiği zaman konuşmada, bütün sınıf boş gözle baktı. Bir tek öndeki bir kızın yüzü ışıldadı. Meğer o da İranlı'yıymış. Bu, dramatik birşey. Ben demiyorum ki, illa şeyler eski kalıplarda yapılsın. Zaten, bütün problem de oradan çıkıyor, bir kalıpcılıktır gidiyor. İster Doğulu, ister Batılı. Sedat Hakkı Bey'in eski Türk eserlerini kopya yapması gibi, beş aşağı beş yukarı. Bu, olayı çok basite indiriyor. Lafın gelişi, gene mimarca: Türk evinin ruhu ne-

"Mana gerek, dava gerekmez", 76x60 cm

yor. Çinli gibi biraz hissettiğinizi zannedersiniz. Hele Çin'e hiç gitmediyseniz, Çin hakkındaki bilginiz *National Geographic'*den gelmezse, o vakit olay çok dehşet. Siz çok komik biçimli oluyorsunuz. Herkes de biliyor. Bunun dramatik örnekleri var.

- Bir örnek verebilir misiniz?

Akyavaş: Mesela, Göreme'deki bir otel. Temel atma törenine gitti dönemin Cumhurbaşkanı -şimdi ressam olan bey- Kültür Bakanı, büyüklerimiz gitti. O binayı yapmak için peribacaları buldozerle yıkıldı. Tesadüfen oradaydım. Oraya dikdörtgenler priz-

dir? Ki, o tarif edilemiyor pek, sizin ruhu-
nuz gibi birşey. Ama var o, girince bir eve,
hissediyorsun onu. Bu evde birşey var ki, o
Le Corbusier' nin evinde yok. Böyle bir or-
tamda dördüncü sınıf Corbusier kopyasının
-ki, haliyle öyle olmak zorunda- ne derece
sağlıklı olduğunu hepimizin düşünmesini
istiyorum.

- Sanatçı yönünüzü besleyen köklü bir mi-
marlık eğitiminiz, ne kadar bulaşmak iste-
miyorum deseniz de bulaşmaktan geri ka-
lamayacağınız bir mimarî kimliğiniz var.
Türkiye'de müşteri-mimar ilişkisini nasıl
değerlendiriyorsunuz?

Akyavaş: Mimarlığın hüviyetinden gelen
birşey var. Başkasının parasıyla oynuyorsun
herzaman ve bu, karşı tarafa olağanüstü bir
güç veriyor. Bu durumda, iyi bir mimarın
büyük bir diplomat, inanılmaz derecede ta-
hammüllü, mide ülseri problemi olmayan
biri olması lazım. Benim ülserim vardı, mi-
marlığı bırakınca ameliyat geçirdim, yirmi
senedir yerim de, içerim de hiçbir şey yok.
O, sabah 9 toplantıları ızdırıptır. Bildiğin
gibi, avant proje safhasını geçtiğin anda be-
lalar başlıyor. Müteahhitinden sıvacıasına,
boyacıasına kadar bir dizi engel, sizi çökert-
mek isteyen bir ekip var. Onlar da pişman,
bu işi niye verdik diye, siz de pişmansınız.
Enteresandır, en büyük mimarlık örnekleri
hep diktatörler altında yapılmıştır. Mimarlı-
ğın, sanatın öyle beş-altı kişinin demokratik
yöntemleriyle pek ilgisi yok. İvi ya da kötü,
en meşhur mimarlar da en gaddar mimar-
lardır. Mesela, Frank Lloyd Wright'ı tanı-
dım, bir süre beraber çalıştım. Müşteri titri-
yordu karşısında. Helal olsun adama. Za-
man zaman müşterisinin evine gidip, koy-
duğu gibi mobilyayı tutup tutmadığını
kontrol edip, kadını azariadığını gördüm.
Pekaz mimarda o cesaret, o "petka" var.

Mutlu durumlar da var. Papa, Roma'yı Ber-
nini'ye veriyor, "çiz" diyor. Üçbin esir çalı-
şıyor. Ama böyle değil şimdi ekonomik fak-
törlerden dolayı. Bunun, bildiğim bir tek is-
tinası var. Benim Meksika asıllı bir arkada-
şım var, müthiş zengin. Mimarlığı bıraktı,
devasa arsasında sevdiği adamlara keyif
için bina yapıp hediye ediyor. Bir şartla,
içiyile, dışıyla oynamayacaksın. Yaşadığın
müddetçe mal senin, gir kullan. Tartışıyor,
inceliyor sizi, ona göre plan yapıyor... Bu
tabii, çok lüks bir numara. Philip Johnson
da mültimilyonerdir. Başından beri aıra-ta-
rası oradan geliyor. "İstemezsen, oturma"
diyor. Öyle dediğin zaman daha çok müs-
teri geliyor, tabii o ayrı bir çelişkidir.

- Resimde yok böyle zorluklar.

Akyavaş: Resim yaptığın zaman, iki metre
kumaştır nihayet. Oturur, yaparsın. Beğen-
irse alır, beğenmezse "sağol kardeşim".
Tabii, ev kirası, mektep taksidi gibi şeyler o
sizin derdiniz. Orada çok ciddi bir seçimle
karşı karşıyasınız. Alışageldiğiniz konforlar-
dan fedakarlık edeceksiniz. O çalışmayı
ben yaşadım. Memnun değilim hayatım-

dan. Başkasını memnun etme çabasıdan
bitkin düşüyorsunuz. Sonuçta çıkan iş de
sizi memnun etmiyor, herkes her ne kadar
"aman, ne iyi oldu" dese de... Siz biliyorusu-
nuz ki, başka türlü yapardınız. Ama, mal si-
zin olmadığı, başkası da karıştığı için, sıvacı
ustasına istediğinizi anlatamadığınız için,
canına okunmuş binanın.

Resimde o yok, şiirde de yok. Bayılırim şa-
irlere, malzemesi de yok; bir kalem, bir sarı
defter... Parkta oturup yazabilir, atölyesi
yok. Bildiğimiz kelimeleri peşpeşe belli bir
sırayla diziyor, bundan daha basit birşey
olamaz. Ama, şairin de ekmek-peynir me-
selesi var. Kurt-kuzu meselesi... Bu zahmet-
ler ona değdi mi, değmedi mi? Onu kendi
bilecek. Kismet neyse...

- Geçmişin küçük bir yorumunu aldık.
Şimdi de gelecekle ilgili genel kaygılarınızı,
hayallerinizi öğrenmek istiyorum.

Akyavaş: Gelecekle ilgili pek öyle hesaplı-
kitaplı projeler yok da, daha evvel konuşul-
muş birtakım işler var. Rusya'daki Hermitaj
Müzesi'ne, onların isteği üzerine, sonradan
mevzuunu duyunca çok bozuldukları, fa-
kat hayır derlirse çok ayıp olacak bir konu
var. Nobel kazanan yazar J.Brodsky ve Eli
Weisel'in şiir ve metinleri ve benim de ya-
pacağım işten müteşekkil. Bir koridor bul-
dum. Onlar bana saion verdiler, ben kori-
dor dedim, içinden geçilsin diye. Mecburi
geçiliyor oradan, öyle cicili bicili biryer de-
ğil, uzun bir koridor. O koridorun bir kenar-
ında yapıştırabildiğim kadar, 25 bin kadın
fotoğrafi yapıştıracam, vesikalık. Hepsinin
üstünde numara var, o Bosna'nın simgesi.
Sırplar'ın ırzına geçtiği 50 bin Müslüman
hanımın anısı. Öbür tarafa da duvar kağıdı
gibi Eli Weisel'in ve J.Brodsky'nin şiirini ya-
pıştıracamız. İçinden geçilecek, biri gözden
kaçsa, biri okunsun diye. Ve bir süre sonra
sıkacak tabii bu. Bitmeyecek kadınlar, her-
kesi takip edecek, bıktırarak, utandıracak...
Benim yıllardır ilgi duyduğum konu, labi-
rentler. Mimarlıktan kalma birşey, bayılı-
rım, labirent hastasıyım. Dört-beş tane,
hâlâ çok sevdiğim labirent projesi var. Ona
bir şehrin sahip çıkması lazım. Labirent de
malum, duvarların arasında gidersiniz de,
nereye gideceğinizi bilemezsiniz. Bu labi-
rent camdan yapılmış, nereye gittiğinizi
çok iyi görüyorsunuz. Sadece nasıl gidece-
ğinizi bulacaksınız, bir nevi hayat metafo-
ru, '87 senesinden beri hazır olan bir proje.
Sergiler de var, normal. Tekrar bir Hindis-
tan'a gidip 6-7 ay kalma niyetim var, çok
sevdim orayı. Kesin bir plan değil de bu,
kendime göre kurduğum küçük dünyanın
daha sonraki adımları.

*Galeri Nev'den Ankara'nın ışıklı sokaklarına
çıkıyorum. Hermitaj'daki koridorda elli bin
Bosnalı Müslüman kadın şimdiden bana ba-
kıyor. Bütün utançları, kaygıları, umutsuz-
lukları hiç açılmayacak çekmecelere kilitle-
yorum. Yepveni çekmeceler açıyor, tüm
umutlarını dolduruyorum içine...*

BUGÜNLERDE JALUZİ YAPTIRMAK İSTEYENLERE BİRKAÇ KÜÇÜK HATIRLATMA...

Jaluzi yaptırmak için karar verdiniz.

Ama kime yapacaksınız?

• Önünüzü ilk çıkana mı?

• Ölçü konusunu pek umursamayana mı?

• Satık gitti işte, diyene mi?

• Satış sonrası servis sözünü hiç duymayana mı?

Cevaplarınız evet ise, "kolay gelsin!"

Yok, eğer siz imalattan, satış sonrasına kadar

işinin uzmanını arıyorsanız,

adresimiz ve telefonumuz aşağıda.

Size en iyi hizmeti vermektan mutlu olacağız.

Jaluzi

MCM DİŞ TİCARET VE PAZARLAMA LTD. ŞTİ.

Bağdat Caddesi No. 252 Gaztepe 81060 İstanbul
Tel: 385 21 21 - 385 50 23 / 24 Fax: 385 18 19

Venetti güneşi artık İzmir'de...

İZMESA İNŞAAT
DEKORASYON
SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
İnönü Cad. No: 352 / 5 Hatay / İzmir
Tel: 31 76 65 Fax: 43 93 19

İZPER
İZMİR PERDE SANAYİİ
E. Tolunay İş Hanı 1362 Sokak
No: 43 Kat: 8 - 801 Cankaya - İzmir
Tel: 83 88 72 - 41 31 25 Fax: 83 88 72